

Milí žáci,

Moc Vás zdravím a posílám práci na týden od 25.5.

Minulý týden jsme začali gramatiku can, can't. Prosím pozorně pročtěte. Děkuji.

Základní význam slovesa CAN

Sloveso CAN se používá v několika významech, my se zaměříme na ty základní. Vyjadřuje, **co umím** a nebo **co můžu**, tedy schopnosti či možnosti. Take jím můžeme vyjádřit svolení:

I **can swim**. - schopnost
I **can stay with you**. - možnost
You **can take my car**. - svolení

Tvary a použití

Sloveso CAN má tvary ve všech osobách stejné, nečeká vás žádný složitý časovací dril.

I can	we can
you can	you can
he can she can it can	they can

Za slovesem vždy následuje významové sloveso v zákl. tvaru:

I **can swim**.
You **can swim**.
He **can swim**.
...

Stejně je to ve všech osobách. Žádné -S ve třetí osobě, nic takového se zde nekoná. Nemáte tedy na co zapomenout. V čem však studenti často chybují, je, že používají infinitiv s TO (v češtině přeci také máme infinitiv - umím PLAVAT).

I **can swim**. x I ~~can to swim~~.

Zápor

Zápor tvoříme jednoduše přidáním částice NOT. Toto slovo se píše většinou dohromady:

cannot / kænɒt/

V neformální angličtině a v mluvené řeči dochází ke stažení na tento tvar:

can't

V britské angličtině se vyslovuje / ka:nt /, v USA je výslovnost / kænt /

Záporné CAN'T vyjadřuje, že něco NEUMÍM, NEMOHU či dokonce NESMÍM.

I **can't swim.** 🗣️💡 - schopnost

I **can't help you.** 🗣️💡 - možnost

You **can't smoke here.** 🗣️💡 - zákaz

Pozor na rozdíl ve výslovnosti. CAN se před významovým slovesem vyslovuje oslabeně / kən/, zatímco can't má výslovnost plnou. Pokud na oslabování slovesa CAN nejste zvyklí, bude se vám těžko rozlišovat mezi kladnou a zápornou větou. Porovnejte:

I **can swim.** / kən/

I **can't swim.** / kænt/

Otázka

Ani na otázkách nebude nic složitého. Modální sloveso se jednoduše přesune před podmět:

He can drive. - oznamovací

Can he drive? - tázací

Otázkou se slovesem CAN se lze opět ptát na schopnosti, na možnost ale i na svolení:

Can a chicken fly? - schopnost

Can you help me? - možnost

Can I come with you? - svolení

V PS prosím na straně 48 vypracujte cvičení 1 a 2.

Děkuji a s pozdravem

Lenka Krylová